BRIEF REPORT

Relationship between Self-efficacy, Achievement Motivation and Academic Achievement in Students with Learning Disabilities

Fatemeh Motaharinezhad[1],
Sepideh Seyed[2],
Alimohammad Rezaye[3],
Seyedeh Marzieh Heidarieh[2],
Reyhaneh Noruzi[4]

[1] MSc in Occupational Therapy, Neuromuscular Rehabilitation Research Centre, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran
[2] MSc in Psychology, Neuromuscular Rehabilitation Research Centre, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran
[3] Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Semnan University, Semnan, Iran
[4] MSc in Speech Therapy, Neuromuscular Rehabilitation Research Centre, Semnan University of Medical Sciences, Semnan, Iran

(Received July 25, 2015 Accepted, September 30, 2015)

Abstract

Background and purpose: Self-efficacy and achievement motivation are amongst the most important predictors of academic achievement. The aim of this study was to investigate the relationship between self-efficacy and achievement motivation and academic achievement in students with learning disabilities.

Materials and methods: The research population included 32 students with learning disabilities and the Self-efficacy Scale (Sherer et al) and Herman's Questionnaire Measure of Achievement Motivation were completed by the participants. The descriptive results of the first semester were considered as a criterion for academic achievement. Data was analyzed using correlation and regression analysis.

Results: The participants were 79.4% male and the mean age of students was 9 $\pm$ 0.899. Most of them were grade two to five. Self-efficacy and achievement motivation were significantly correlated with academic achievement ($P<0.05$ and $P<0.001$, respectively). Achievement motivation was the most effective component in academic achievement ($P<0.001$)

Conclusion: According to these results, self-efficacy and achievement motivation were the main factors affecting the academic achievement of students with learning disabilities.

Keywords: learning disability, self-efficacy, achievement motivation, academic achievement

J Mazandaran Univ Med Sci 2015; 25(132): 329-333 (Persian).

گزارش کوتاه

مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران
دوره بیست و پنجم شماره ۱۳۲ دی سال ۱۳۹۴ (۳۳۳-۳۲۹)

ارتباط خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مبتلا به ناتوانی یادگیری

فاطمه مطهری نژاد[۱]
سپیده سید[۲]
علی محمد رضایی[۳]
سیده مرضیه حیدریه[۲]
ریحانه نوروزی[۴]

چکیده

سابقه و هدف: خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت از مهم‌ترین عوامل پیش‌بینی‌کننده پیشرفت تحصیلی است. هدف از این پژوهش، بررسی ارتباط باورهای خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری می‌باشد.

مواد و روش‌ها: ۳۲ دانش‌آموز با ناتوانی یادگیری به پرسشنامه‌های خودکارآمدی Sherer و انگیزه پیشرفت Hermans پاسخ دادند. نمره توصیفی ترم اول دانش‌آموزان به عنوان مقیاس پیشرفت تحصیلی در نظر گرفته شد. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های همبستگی و رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۷۹/۴ درصد از آزمودنی‌ها پسر بودند. دانش‌آموزان در پایه تحصیلی دوم تا پنجم ابتدایی بوده‌اند و میانگین سنی دانش‌آموزان ۸۸۹/ ±۹ سال بود. خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت ارتباط معنی‌داری با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان داشت ($p < ۰/۰۱$، $p < ۰/۰۵$). انگیزه پیشرفت موثرین مولفه در پیشرفت تحصیلی آنان بود ($p < ۰/۰۰۱$).

استنتاج: براساس یافته‌ها خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت از عوامل موثر در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری می‌باشد.

واژه های کلیدی: ناتوانی یادگیری، خودکارآمدی، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی

مقدمه

اختلال یادگیری مهم‌ترین علت عملکرد ضعیف تحصیلی محسوب شده و ۱۱/۴ درصد کل دانش‌آموزان سنین مدرسه را شامل می‌شود(۱). معیار تشخیص اختلال یادگیری، عدم توانایی یکی از مهارت‌های خواندن، نوشتن و ریاضیات براساس آزمون‌های استاندارد شده، برحسب سن، تحصیلات و سطح هوشی کودک می‌باشد(۱). کودکان مبتلا به این اختلال، دچار مشکلاتی هستند که منجر به فقدان باورهای خودکارآمدی، انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی آنان می‌شود(۲).

خودکارآمدی، یکی از مفاهیم مهم در نظریه های یادگیری است. با توجه به نظر Tsang و همکاران، خودکارآمدی "به باور فرد در مورد توانایی‌های خود

مولف مسئول: سپیده سید– سمنان: بلوار قدس، کلینیک توانبخشی طباطبایی E-mail: seyed sepideh@yahoo.com
۱. کارشناس ارشد کاردرمانی، مرکز تحقیقات توانبخشی عصبی عضلانی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران
۲. کارشناس ارشد روانشناسی، مرکز تحقیقات توانبخشی عصبی عضلانی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران
۳. استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران
۴. کارشناس ارشد گفتاردرمانی، مرکز تحقیقات توانبخشی عصبی عضلانی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران
تاریخ دریافت : ۱۳۹۴/۴/۲ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات : ۱۳۹۴/۴/۲ تاریخ تصویب : ۱۳۹۴/۷/۸

برای انجام موفقیت‌آمیز یک تکلیف یا کار " گفته می‌شود(۳). دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری به دلیل سطوح پایین انتظارات از خود، سطوح پایینی از باورهای خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت را تجربه می‌کنند(۴). مولفه مهم دیگر در یادگیری، انگیزه پیشرفت یا اشتیاق برای کسب موفقیت است و نقش اساسی در یادگیری دارد(۴). مطالعات انجام شده گویای وجود رابطه مثبت بین انگیزه پیشرفت و ناتوانی‌های یادگیری است و نشان داده‌اند که سطح بالای انگیزه پیشرفت منجر به عملکرد بهتر یادگیری می‌شود(۵). اصطلاح پیشرفت تحصیلی به تغییرات ایجاد شده در جهت مطلوب با مسائل پیشرفت آموزشی و درجه موفقیت دانش‌آموزان گفته می‌شود(۶). با توجه به اهمیت بالای نقش خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت یک دانش آموز در پیشرفت تحصیلی وی و نیز با تاکید به اهمیت این موضوع که یک دانش‌آموز صرفاً به دلیل داشتن انگیزه موفقیت بالا از دانش آموزی که توان یادگیری بیشتری داشته (اما انگیزه پیشرفت بالایی نداشته) موفق به کسب نمرات بالاتر می‌شود، هدف از مطالعه حاضر بررسی ارتباط باورهای خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان با اختلال یادگیری می‌باشد.

مواد و روش ها

در این مطالعه توصیفی مقطعی ۳۲ دانش‌آموز با ناتوانی یادگیری مراجعه‌کننده به مرکز اختلالات ویژه یادگیری شهر سمنان درسال تحصیلی ۹۳-۹۲ به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. معیار ورود کودکان به مطالعه هوشبهر طبیعی، عدم وجود مشکلات جسمی، حرکتی، بینایی، شنوایی و نیز عدم توانایی در یکی از حوزه‌های خواندن، نوشتن و ریاضی بود. سوال‌ها برای همه دانش‌آموزان به طور شفاهی خوانده شد.

ابزار جمع‌آوری داده‌ها: پرسشنامه خودکارآمدی sherer بود که، دارای ۱۷ سوال با دامنه نمرات بین ۱۷تا۸۵ می‌باشد. پایایی آزمون در پژوهش‌های مختلف مورد قبول بوده است(۷). پرسشنامه انگیزه پیشرفت Hermans دارای ۲۹ سوال می‌باشدکه دامنه نمرات کل پرسشنامه بین ۲۹ تا ۱۱۶ می‌باشد. روایی و پایایی آن مطلوب گزارش شده است(۸). نمره توصیفی کارنامه دانش‌آموزان شامل گزینه‌های (۱: قابل قبول، ۲: در حد انتظار، ۳: خوب و ۴: خیلی خوب) در تمامی دروس، به عنوان ملاک پیشرفت تحصیلی در نظر گرفته شد. در نهایت به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های همبستگی و رگرسیون استفاده شد.

یافته ها و بحث

۷۹/۷ درصد از آزمودنی‌ها پسر بودند. دانش‌آموزان در پایه تحصیلی دوم تا پنجم ابتدایی بوده‌اند و میانگین سنی دانش‌آموزان ۸۸۹/ ±۹ سال بود. میانگین نمره خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان به ترتیب ۶۱/۹۰ و ۸۱/۷۱ با انحراف معیار۷/۴۱۹۹ و ۷/۹۶۸۶ بود. میانگین نمره توصیفی در درس بخوانیم، بنویسیم، ریاضی، علوم، قرآن و هدیه آسمانی به ترتیب ۲/۷۱ ، ۲/۵۹، ۲/۴۰، ۳/۲۱، ۲/۹۶، ۳/۶۵ با انحراف معیار ۰/۸۵۱۳، ۰/۷۵۶۰، ۱/۰۴۲۹، ۰/۸۳۲۱، ۰/۶۹۴۸و ۰/۶۰۱۵ بود. براساس جدول شماره ۱، خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت ارتباط معنی‌دار و قوی با نمرات توصیفی

جدول شماره ۱: نتایج آزمون همبستگی و رگرسیون دردانش آموزان با ناتوانی یادگیری

متغیرها و آزمون آماری		بخوانیم	بنویسیم	ریاضی	علوم	قرآن	هدیه آسمانی
خودکارآمدی	ضریب همبستگی	۰/۲۷۲*	۰/۴۳۸**	۰/۲۰۷	۰/۲۸۲*	۰/۳۴۴**	۰/۱۳۵
	ضریب بتا	۰/۰۰۷	۰/۲۲۲	۰/۰۴۹	۰/۰۰۱	۰/۰۴۳	۰/۰۶۵
انگیزه پیشرفت	ضریب همبستگی	۰/۵**	۰/۵۱۳**	۰/۴۳۵**	۰/۵۱۱**	۰/۵۶۶**	۰/۳۲۵**
	ضریب بتا	۰/۰۴۷**	۰/۰۴۷**	۰/۰۵۱**	۰/۰۴**	۰/۰۴۴**	۰/۰۱۹**

* p <۰/۰۵ و ** p <۰/۰۰۱

دانش‌آموزان داشت. پژوهش‌های متعدد حاکی از ارتباط مثبت بین خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی می‌باشد(۲،۱۰،۶-۹). در توجیه این مطلب می‌توان گفت دانش‌آموزانی که باور خودکارآمدی بالایی دارند، به دلیل داشتن اهداف بالاتر و انعطاف پذیری بیش‌تر، در صورت رویارویی با شکست یا حتی عقب‌نشینی از هدف، باور خودکارآمدی خود را سریعاً ترمیم نموده و شکست خود را به تلاش ناکافی استناد می‌دهند(۱۱). هم‌چنین ارتباط مثبت بین انگیزه پیشرفت و پیشرفت تحصیلی در مطالعات مختلف و در افراد عادی به اثبات رسیده است(۲،۱۲). کارکرد انگیزش در دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری ناشی از چگونگی نگرش آن‌ها به فرایند یادگیری است(۱۳). دانش‌آموزان با انگیزه تحصیلی بالا در مقایسه با دانش‌آموزان دارای انگیزه پایین هم تلاش بیش‌تری از خود نشان می‌دهند و هم دقت و توجه بیش‌تری نسبت به یادگیری مطالب دارند و این تلاش موجبات پیشرفت را در آنان فراهم می‌سازد(۱۲). هم‌چنین مطالعه حاضر براساس آزمون رگرسیون نشان داد که انگیزه پیشرفت بیش‌ترین تاثیر را در پیشرفت تحصیلی تمامی درس‌ها دارد. در پژوهش‌های دیگر نیز نقش انگیزش در مسایل یادگیری و پیشرفت تحصیلی مورد توجه قرار گرفته است و به عنوان عاملی موثرتر از درجه هوش مطرح شده است(۱۳). این پژوهش در شهر سمنان در پایه دوم تا ششم ابتدایی انجام شده است. پیشنهاد می‌گردد، این پژوهش در شهرها و پایه‌های تحصیلی دیگر انجام گردد. شایسته است نتایج این گونه پژوهش‌ها به منظور توجه بیش‌تر به مشکلات این کودکان و تدوین برنامه‌های آموزشی مناسب در اختیار مراکز مربوطه قرار گیرد تا با افزایش موفقیت تحصیلی این کودکان به شکوفا شدن آنان کمک شود.

References

1. Jungert T, Andersson U. Self-efficacy Beliefs in Mathematics, Native Language Literacy and Foreign Language Amongst Boys and Girls with and without Mathematic Difficulties. Scandinavian Journal of Educational Research 2013; 57(1): 1-15.
2. Muhammed Y. The impact of self-efficacy, achievement motivation, and self regulated learning strategies on students' academic achievement. Procedia-Social and Behavioral Sciences 2011; 15: 2623–2626.
3. Tsang SK, Hui EK, Law BC. Self-efficacy as a Positive Youth Development Construct: A Conceptual Review. Scientific World Journal 2012; 2012: 452327.
4. AlaeiKharaem R, Narimani M, Alaeikharaem S. A comparison of self-efficacy beliefs and achievement motivation in students with and without learning disability. Journal of Learning Disabilities 2012; 1(3): 85-104 (Persian).
5. Najafi M, Fooladjang M. The relationship between self-efficacy and mental health among high school students. CPAP 2007; 1(22): 69-83 (Persian).
6. Abolghasemi A. the relationship of resilience, self efficacy and stress with life satisfaction in the students with high and low educational achievement. Psychological Studies 2011; 7(3): 131-151 (Persian).
7. Sherer M, Maddux JE, Mercandante B, Prentice-dunn S, Jacobs B, Rogers RW. The self-efficacy scale: construction and validation. Psychological Reports 1982; 51(2): 663-671.
8. Hermans HJ. A questionnaire measure of achievement motivation. Journal of Applied Psychology 1970; 54(4): 353-363.
9. Sivandani A, Ebrahimi Koohbanani Sh, Vahidi T. The Relation Between Social Support and Self-efficacy with Academic Achievement and School Satisfaction among

Female Junior High School Students in Birjand. Procedia-Social and Behavioral Sciences 2013; 84(9): 668–673.

10. Meral M, Colak E, Zereyak E. The relationship between self-efficacy and academic performance. Procedia-Social and Behavioral Sciences 2012; 46: 1143–1146.
11. Pajares F. Gender and perceived self-efficacy in self-regulated learning. Theory into Practice 2002; 41(2):116-125.
12. Mohammadzade Admolaie R, Shehni Yailagh M, Mehrabizadeh Honarmand M. The comparison of personality traits, achievement motivation and academic performance of male university student with different learning style. Journal of Psychological Achievements (Journal of Education & Psychology) 2009; 4(1): 125-154 (Persian).
13. Abbasianfard M, Bahrami H, Ahghar Gh. Relationship between self-efficacy with achievement motivation in pre-university girl students. Journal of Applied Psychology 2010; 4(1): 95-109 (Persian).